

Církev aneb Ideály či Poslání

Co je církev?

Společenství Slova – Slovo prorocké k obrácení hříšníků – vedení ke křtu – učení biblickému myšlení a znalostem – vykládat Bibli a ne vkládat do Bible – napomínání a povzbuzování Bibli.

Společenství Stolu – S Kristem chléb a víno co nejčastěji, protože jsme hříšníci – s Kristem chléb a víno, protože potřebujeme jistotu odpuštění – S Kristem u stolu, alespoň někde rovnost při rozdílném postavení ve světě.

Společenství služby – Bez lidí, pro lidi nebo s lidmi? - diakonie znamená jít skrze zviřený prach dneška – starat se o člověka, který je jen prachem.

Církev v čase

Co je na církvi obecného? – Je skutečně jedna církev – co spojovalo první křesťany – co spojuje dnešní křesťany – je možné a rozumné čekat organizační jednotu církve?

Co je na církvi svatého? – Kde se bere svatost a je rozumné ji očekávat? – Ideály průměrnosti spojené s pozemskou skutečností – nepřirozená dokonalost bez důvěry v moc Ducha svatého, krůček k sektářství.

Co je na církvi apoštolského? – Je to od apoštolů díky historickým vazbám? – Je to od apoštolů díky jejich způsobu života a učení? – Jde to bez pronásledování?

Moc a bída církve

Dary nebo přirozené schopnosti? – V centru pozornosti nejsou dary, ale obdarování křesťané – Pán Bůh je stvořitelem přirozených lidských schopností stejně jako dárcem nadpřirozených – záleží na tom, jak se užívají a nemohou být jedny bez druhých – klíčem k jejich užitečnosti je prospěch těla Kristova.

Řízení a Správa majetku – Je správné hledat církev bez systému a pozemské hlavy – církev chudá nebo církev hospodařící k obecnému užítku. – Je hříchem nemít nic, vlastnit, rozhazovat a nebo spořit?

Uprostřed světa – Církev v izolaci a bez lidí – církev na roztrhání pro lidi – církev už je solí a světlem světa – jen jde o to jakým...

Růst církve

Má církev růst co do počtu? – Církev musí růst! Je to přirozené povaze evangelia, které zachraňuje všechny lidi – je to přirozené a rozumné pro přežití na tomto světě a vstup do věčnosti.

Co je míněno vnitřním růstem? – Je špatné, když se v životě s Kristem nemění charakter křesťanů mocí Ducha svatého – je zlé, když se neučíme jednat dobře tvorbou dobrých návyků – změny, které dělá Pán Bůh (divy) a změny, které musíme udělat my (řád).

Vznik s cílem rozdělení? – Církev vzniká pro to, aby se rozdělila a umožnila vznik dalšího společenství – pokud to neudělá, říká si o rozdělení pro nějakou hloupost.

Církev jako menšina

Příliš mnoho rizik! – Vnitřně obtížné společenství, vždyť se nedává dohromady na základě věku, zájmů, vzdělání či životní úrovně – církev nutně musí být plná napětí – velmi často podléhá ponorkové nemoci, do které se nechá vtláčit představou okolí i představou vlastní – že její místo je v kostele.

Příliš nebezpečný způsob života! – Církev si vždycky myslela něco jiného, než většina tohoto světa – život v církvi vždycky vyžadoval větší nasazení, než existence ve většinové společnosti – svědectví nového života bez mučednictví je komediantstvím, ale mučednictví bez svědectví nového života je zvráceností.

Příliš starověký názor na svět! – *Církev vždycky byla početně v menšině a obranou si uškodila – rozhovor, názorový střet a přilnutí k problémům světa jí dává slovník – umí pak vysvětlit nově starověké pravdy a Duch svatý jí dává šanci starověké pravdy uprostřed současného světa žít.*

Církev vítězí!

Kdy už to přijde? – *Církev vždycky mluvila o posledních dnech a těšila se na ně – je to blouznění či reálná naděje? – Proč to ještě nepřišlo a kdy už to bude? Jak na to čekat?*

Bude nějaká spravedlnost? – *Mučednictví a zjevná nespravedlnost zvyšuje tlak na odvetu – je to správné očekávání? Jak na to čekat?*

Je hanebné čekat na odměnu? – *Církev není neziskovou organizací, alespoň podle nebeských zákonů, má totiž svoji odplatu. Jak na to čekat?*

1 / Co je církev?

Církev potřebuje mít co nejjasněji vyjádřen smysl své existence přímo v místě, kde působí. Církevní společenství by mělo mít jasně definováno, proč působí odděleně od jiných společenství ve svém městě. Proč je Církev bratrská v Říčanech? Jaké je její poslání? Co může přinést? To je smysl šesti zastavení, která přetékají texty i tématy. Předpokládám, že se stanou alespoň někomu podnětem k uvažování, které může pokračovat dále, než do začátku letošního Adventu.

1. Společenství Slova

Církev bratrská v Říčanech stojí na Božím slovu. Pochopte: nemá a nebude mít svůj kostel, nemá tu tradiční rodiny (až na výjimky) které by nesly dědictví církevní práce po desetiletí či staletí. Společenství bylo vyvoláno Slovem Božím, jej musí kázat, jeho se musí především držet, o něm musí zpívat, jej musí dokazovat službou malým i velkým, zdravým i nemocným, chudým i bohatým.

a) Slovo prorocké k obrácení hříšníků

Prorocká řeč však nevede k nevěře, nýbrž k víře. (1. Korintským 14, 22)

Budou-li všichni mluvit prorocky a přijde tam člověk nevěřící nebo nezasvěcený, bude vším, co slyší, souzen a usvědčován, vyjdou najevo věci skryté v jeho srdci, takže padne na kolena, pokorí se před Bohem a vyzná: "Vskutku je mezi vámi Bůh!" (1. Korintským 14, 24-25)

Proto i my děkujeme Bohu neustále, že jste od nás přijali slovo Boží zvěsti ne jako slovo lidské, ale jako slovo Boží, jímž skutečně jest. Vždyť také projevuje svou sílu ve vás, kteří věříte. (1. Tesalonickým 2, 13)

Náš Pán Ježíš řekl, jeho učedníci to předali našim otcům a my žijeme a předáváme dále. Nemáme nic víc, nic silnějšího, nic jasnějšího. Boží Slovo řeklo, že jsme spaseni a my se toho držíme. A zažíváme stále znovu a znovu, že když kážeme, čteme, promýšlíme a zpíváme Boží Slovo, to Slovo nás mění, obdarovává, ujišťuje a posiluje (Jakubova epištola 1, 21-23).

Je to slovo prorocké. Dar proroctví je především *pro-říkáním* Slova Božího do našich

životních situací. Je to slovo *pro-rok*, tedy pro daný čas, pro náš koloběh dní a starostí, někdy i pro budoucnost (Skutky 21, 10n). My najednou u obyčejné Bible víme, že mluví Bůh a že mluví i o nás. To je proroctví, o které usilujeme, které si žádáme (1. Korintským 14, 1 a 39). Jeho prvním znakem je, že je srozumitelné nám, ale i pohanům. Nepotřebuje další výklady a lidé hledají a přijímají Boha!

b) Vedení ke křtu – učení biblickému myšlení, znalostem, schopnostem

Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. (Matoušovo evangelium 28, 19n)

Když jste nyní přijali pravdu a tak očistili své duše k nepředstírané bratrské lásce, z upřímného srdce vytrvale se navzájem milujte. Vždyť jste se znovu narodili, nikoli z pomíjitelného semene, nýbrž z nepomíjitelného, skrze živé a věčné slovo Boží. Neboť 'všichni lidé jako tráva a všechna jejich krása jako květ trávy. Uschne tráva, květ opadne, ale slovo Hospodinovo zůstává na věky' - to je to slovo, které vám bylo zvěstováno v evangeliu. (1. Petrova 1, 22-25)

Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána. V něm zapuštěte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry, jak jste v ní byli vyučeni, znovu a znovu vzdávejte díky. (Kolossenským 2, 7)

Bible patří k nezbytné výbavě křesťanského života. Bible je nezbytnou pro konání bohoslužeb. Nad ní se modlíme, na její Slovo odpovídáme Bohu, nad ní meditujeme a chválíme Pána, u ní děkujeme – dává nám pro to slova. Bibli si navzájem pomáháme, napomínáme se a povzbuzujeme, což je často totéž. Zkrátka: Obsahuje vše, co potřebujeme ke křesťanskému životu (Kolossenským 3, 16)

c) Vykládat Bibli a ne vkládat do Bible

Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží. Kdo slouží, ať to činí ze síly, kterou dává Bůh - tak aby se všechno dělo k oslavě Boží skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva i moc na věky věků. Amen. (1. Petrova 4, 11)

Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, poslaní od Boha. (2. Petrova 1, 20n)

A vězte, že ve své trpělivosti vám Pán poskytuje čas ke spáse, jak vám napsal i náš milý bratr Pavel podle moudrosti, která mu byla dána. Mluvil tak o tom ve všech svých listech. Některá místa jsou v nich těžko srozumitelná a neučení a neutvrzení lidé je překrucují, jako i ostatní Písmo, k vlastní záhubě. Ale vy, milovaní, protože to víte předem, strážte se, abyste nebyli oklamáni svodem těch neodpovědných lidí a neodpadli od vlastního pevného základu. Kéž rostete v milosti a v poznání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Jemu buď sláva nyní a až do dne věčnosti. (2. Petrova 3, 15-18)

Prorocká řeč je nesena Duchem svatým, který je původcem Slova a také silou k jeho zvěstování. Každý, kdo se Božím slovem obírá, vynáší z pokladu staré i nové (Matoušovo evangelium 13, 52) Nesmí však nic vnášet do Božího Slova. Věřit se má jen tomu, co z Bible vyneseme. To se dotýká širokého světa od politiky po domácnost, vztahu k penězům, sexu... Nic z toho však nemá jít zpět tak, aby se tomu nezměnitelně věřilo. Cesta Slova Božího je jen jednosměrná.

d) Napomínání a povzbuzování Slovem

Proto se navzájem povzbuzujte a buďte jeden druhému oporou, jak to již činíte. Žádáme vás, bratří, abyste uznávali ty, kteří mezi vámi pracují, jsou vašimi představenými v Kristu a napomínají vás.

Velmi si jich važte a milujte je pro jejich dílo. Žijte mezi sebou v pokoji. Klademe vám na srdce, bratří, kárejte neukázněné, těšte malomyslné, ujímejte se slabých, se všemi mějte trpělivost. Hled'te, aby nikdo neoplácel zlým za zlé, ale vždycky usilujte o dobré mezi sebou a vůči všem. Stále se radujte, v modlitbách neustávejte. Za všech okolností děkujte, neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás. Plamen Ducha nezhášejte, prorockými dary nepohrdejte. Všecko zkoumejte, dobrého se držte; zlého se chraňte v každé podobě. Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětí a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskrvny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní. (1 Tesalonickým 5,11-24)

Nepíšu vám, moji milí, nové přikázání, ale přikázání staré, které jste měli od počátku; staré přikázání je to slovo, které jste slyšeli. A přece vám píšu přikázání nové - vždyť se stalo skutečností v něm i ve vás, že tma ustupuje a pravé světlo již svítí... Napsal jsem vám, děti, že jste poznali Otce. Napsal jsem vám, otcové, že jste poznali toho, který jest od počátku. Napsal jsem vám, mládenci, že jste silní a slovo Boží ve vás zůstává, a tak jste zvítězili nad Zlým. (1 Janova 2, 7n a 14)

Napomínat a povzbuzovat, což je téměř to samé, můžeme díky tomu, že máme Bibli. Netlačíme lepší mravy, neskládáme nauky o morálce. Zvěstujeme evangelium a vše, co v něm je. Lidé potřebují ujištění, že jdou dobře. Nijak příliš si nejsou jisti, spíše se bojí a neví si rady. Máme tu zdroj jistoty, který je dobré využívat. Nevymlouvat se, že nejsme pověřeni si takto sloužit navzájem. Naopak je to věc všech křesťanů - králičinou řečeno: *Protož napomínejte se vespolek, a vzdělávejte jeden druhého, jakož i činíte. (1. Tesalonickým 5, 11)*

2. Společenství Stolu

a) S Kristem chléb a víno co nejčastěji, protože jsme hříšníci

Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde. 27Kdo by tedy jedl tento chléb a pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. Nechť každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije. Kdo jí a pije a nerozpoznává, že jde o tělo Páně, jí a pije sám sobě odsouzení. (1. Korintským 11,26-29)

Právě tak je vůle vašeho nebeského Otce, aby nezahynul ani jediný z těchto maličkých. Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra. Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby 'ústý dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď'. Jestliže ani potom neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník. Amen, pravím vám, cokoli odmítnete na zemi, bude odmítnuto v nebi, a cokoli přijmete na zemi, bude přijato v nebi. Opět vám pravím, shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich." (Matoušovo evangelium 18, 14-20)

Večeře s Pánem Ježíšem nás tlačí k tomu, abychom dali do pořádku svoje vztahy s Bohem i s lidmi. Vede nás k vyznávání hříchů a svou pravidelností napomáhá držet v mezích naší pozemskou zkaženost. Kdybychom tuto brzdu neměli, kde bychom skončili!

(V)hodné stolování, je stolování s vyčištěným svědomím. Proto si k němu bratrsky sloužíme podle slov Pána Ježíše. Zpovědí a vyznáním se řeší všechno: *Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého. (Jakubova epištola 5, 16)*

b) S Kristem chléb a víno, protože potřebujeme jistotu odpuštění

Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: "Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to číňte na mou památku." Stejně vzal po večeri i kalich a řekl: "Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to číňte,

kdykoli budete pít, na mou památku." (1. Korintským 11,13-25)

Ti, kteří přijali jeho slovo, byli pokřtěni a přidalo se k nim toho dne na tři tisíce lidí. Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. (Skutky apoštolské 2, 41n)

Máme-li tedy tak velikého kněze nad celým Božím domem, přistupujme před Boha s opravdovým srdcem a v plné jistotě víry, se srdcem očištěným od zlého svědomí a s tělem obmytým čistou vodou. Držme se neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný. (Židům 10, 21-23)

Stolování nám přináší jistotu založenou na Boží slovu. Není to jen pocit, ale tentokrát skutečné věci chléb a víno. Jde to vstříc lidské povaze, která si potřebuje sáhnout, ochutnat. Máme novou sílu postavit se před Pánem Bohem a sloužit mu.

c) S Kristem u stolu, alespoň někde rovnost při rozdílném postavení ve světě

Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse. (Skutky apoštolské 2, 44-47)

Ve skutečnosti však je mnoho údů, ale jedno tělo. Oko nemůže říci ruce: "Nepotřebuji tě!" Ani hlava nemůže říci nohám: "Nepotřebuji vás!" A právě ty údy těla, které se zdají méně významné, jsou nezbytné, a které pokládáme za méně čestné, těm prokazujeme zvláštní čest, a neslušné slušněji zahalujeme, jak to naše slušné údy nepotřebují. Bůh zařídil tělo tak, že přehlíženým údům dal hojnější čest, aby v těle nedošlo k roztržce, ale aby údy shodně pečovaly jeden o druhý. Trpí-li jeden úd, trpí spolu s ním všechny. A dochází-li slávy jeden úd, všechny se radují spolu s ním. Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů. (1. Korintským 12, 20-27)

Pasti lidských systémů, které na světě zařizují rovnost všelijakým způsobem, sklaply už mnohokrát. Biblický svět respektuje různé postavení, různé pověření a úkoly. Podřízenost a nadřízenost není výrazem nižší a vyšší kvality, odrazem kvalitnější kasty a vrstvy. Přestože rozdělení přetrvává a přetrvá do posledních dní, v jednom jsme si rovni – jsme všichni omilostnění hříšníci před Bohem a u Stolu, prostřeného Pánem si všichni jsme rovni. V Kristu jsme jedno tělo.

3. Společenství služby

a) Bez lidí, pro lidi nebo s lidmi?

Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Matoušovo evangelium 5, 13-16)

Jsme solí světa, jsme světlem světa. Buď budeme ve slánce, izolováni v kostele od lidí. Nebo budeme roztěkaně stíhat nestíhatelné, protože budeme chápat svou službu tak, že kdokoliv si řekne – jsme pro něj k mání. Představa, že všechno zvládneme je tak hnusná, jako přesolené jídlo či lampa svítící do očí. Daleko lepší službou je, když bude zdravá míra masa či přílohy a zdravá míra soli. Zdravá míra světa a odpovídající míra evangelia. Tak je to dobře. Budeme tedy ve službě s lidmi.

b) Diakonie znamená jít skrze prach dneška

A vy jste jednali jako my i Pán, když jste uprostřed mnohé tísně přijali slovo víry v radosti Ducha svatého. Tak jste se stali příkladem všem věřícím v Makedonii a v Acháji. Od vás pak se slovo Páně rozeznělo nejen po Makedonii a Acháji, ale o vaší víře v Boha se ví všude, takže není třeba, abychom o tom vůbec mluvili. Lidé sami vypravují, jak jste nás přijali a jak jste se obrátili od model k Bohu, abyste sloužili Bohu živému a skutečnému a očekávali z nebe jeho Syna, kterého vzkřísil z mrtvých, Ježíše, jenž nás vysvobozuje od přicházejícího hněvu. (1. Tesalonickým 1, 6-10)

Konec všech věcí je blízko. Žijte proto rozumně a strážlivě, abyste byli pohotovi k modlitbám. Především mějte vytrvalou lásku jedni k druhým; vždyť láska přikryje množství hříchů. Bud'te jedni k druhým pohostinní a nestěžujte si na to! (1. Petrova 4, 7-9)

*A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby (**diakonia**) - k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. Pak už nebudeme nedospělí, nebudeme zmitáni a unášeni závanem kdejakého učení - lidskou falší, chytráctvím a lstivým sváděním k bludu. (Efezským 4, 11-14)*

Diakonie – doslovně přeloženo znamená: *skrze prach*. Naše služba ke křesťanské dospělosti zahrnuje více, než jen službu nemocným a postiženým. Diakonii se nevyhne nikdo, ani kazatel. Je všude tam, kde se potýkáme s pozemskostí, s prachem, z něhož jsme byli stvořeni. Proto se nedá víra nacpat do „kultury a sociálních služeb“ a vykázat ze sportu, politiky, občanského života, neziskových služeb... Všude tam máme svoje místo. Cíl? Aby všichni dorostli do zralého lidství.

c) Starat se o člověka, který je jen prachem

*Před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, tě zapřísahám pro jeho příchod a jeho království: Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. Neboť přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek si seženu učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím. Avšak ty buď ve všem strážlivý, snášej útrapy, konej dílo zvěstovatele evangelia a cele se věnuj své službě (**diakonia**). (2. Timoteovi 4, 1-5)*

*Neboť služba (**diakonie**) této oběti nejen doplňuje, v čem mají bratří nedostatek, nýbrž také rozhojňuje díkůvzdání Bohu: Přesvědčení touto vaší službou (**diakonií**) budou slavit Boha za to, jak jste se podřídili Kristovu evangeliu a jak štědře se projevuje vaše společenství s nimi i se všemi. Budou se za vás modlit a po vás toužit pro nesmírnou milost, kterou vám Bůh dal. Bohu budiž vzdán dík za jeho nevystižitelný dar! (2. Korintským 9, 12-15)*

Nejen navenek, do světa, ale potřebujeme diakonii dovnitř a mezi sebou – často říkáme, že jde jen o Krista – ale ono o něj jde jen *skrze* lidi. Starat se o lidské potřeby bratra a sestry, zařídit církev tak, aby byla zbožná v obyčejnostech. Myslet na nemocné, na děti, na ty kdo vyrůstali bez dobrého příkladu, na předčasně osamělé. Také na jiné sbory a jiná společenství, která potřebují pomoci jako kdysi křesťané v Jeruzalémě (2. Korintským 8. a 9. kapitola) - To je dobrý rys církve.

2 / Církev v čase

Církev potřebuje mít co nejjasněji vyjádřen smysl své existence přímo v místě, kde působí. Církevní společenství by mělo mít jasně definováno, proč působí odděleně od jiných společenství ve svém městě. Proč je Církev bratrská v Říčanech? Jaké je její poslání? Co může přinést? Jaké je její místo mezi ostatními církvemi? To je smysl šesti zastavení, která přetékaají texty i témata. Předpokládám, že se stanou alespoň někomu podnětem k uvažování, které může pokračovat dále, než do začátku letošního Adventu.

1. Co je na církvi obecného?

Církev bratrská v Říčanech patří do obecné – katolické (po celém světě rozšířené) církve. Není lepší než ty ostatní a není ani horší. Obecnost pochází z obce, která žije v daném místě, ve hradbách. Obecnost církve pochází z Krista, který je uprostřed a vytváří kolem sebe komunitu – obecnství.

a) Je skutečně jedna církev? Je možné a rozumné čekat organizační jednotu církve?

Jedno jest tělo, a jeden Duch, jakož i povolání jste v jedné naději povolání vašeho. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest... (Efezským 4, 4n)

Tak jako tělo je jedno, ale má mnoho údů, a jako všechny údy těla jsou jedno tělo, ač je jich mnoho, tak je to i s Kristem. (1. Korintským 12, 12)

Jistěže je jen jedna církev. Není o tom sporu. Jisté však zároveň je, že ani v době apoštolské neměla organizační jednotu. Zatímco ze začátku se zdálo, že je vše třeba potvrdit z Jeruzaléma (až do Skutků apoštolských 15), centrum misie bylo v Antiochii, odkud byli apoštolé vysíláni bez zvláštní konzultace s Jeruzalémem (Skutky apoštolské 13), posléz se zdá, že první církev koordinoval Pavel. To však jistě není pravdou, protože apoštolý naprosto ztrácíme z dohledu a o smrti Petrově v Římě víme jen z tradice. Nevíme o žádné formě předání formální autority.

b) Co spojovalo první křesťany a co spojuje dnešní křesťany

Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. (1. Korintským 3, 11)

Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů. (1. Korintským 12, 27)

Budme pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáme v Krista. On je hlava, z něho roste celé tělo, pevně spojené klouby navzájem se podpírajícími, a buduje se v lásce podle toho, jak je každé části dáno. (Efezským 4, 15n)

Církev spojuje Boží základ, Jeho založení je více, než jakákoliv pravidla jednotlivých společenství. Jsme založeni na Krista, to je kámen úhelný, základ určující vše. Spojitost v kloubech vzájemně se podpírajících je obrazem těla ale i stavby, respektive klenby, v níž úhelný kámen rovnoměrně zatěžuje všechny kameny v klenbě a tak jeden kámen nese druhý, a zároveň je sám nesen.

Historickou církev dostatečně spojoval Kristus. A dnešní církev napříč všechny Jednoty – římskou, adventistickou, baptistickou, metodistickou či bratrskou, spojuje Kristus. Víc církve nepotřebuje.

c) Je možné a rozumné čekat organizační jednotu církve?

A já ti pravím, že ty jsi Petr; a na té skále zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou. Dám ti klíče království nebeského, a co odmítneš na zemi, bude odmítnuto v nebi, a co přijmeš na zemi, bude přijato v nebi." (Matoušovo evangelium 16,18n)

A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: "Hle, přibyték Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi... Avšak chrám jsem v něm nespátřil: Jeho chrámem je Pán Bůh všemohoucí a Beránek. (Zjevení Janovo 21, 2n a 22)

Citovaný text je jedním ze základů tvrzení, že Petr je náměstkem Kristovým. Pán Ježíš však neřekl, že by byl Petr základem, ale že na Petrovi – na skále – postaví svůj základ. Nic víc mu tedy neodkázal, než jen povinnost otvírat a zavírat evangeliem království nebeské. Slovo Pána Ježíše bylo adresné Petrovi, šlo především a jen o něj. A v tom slově bylo zvěstování Božího zázraku proměny charakteru. Právě na takovém člověku, jakým byl Petr, může stát Boží království! Ty divy!

Není rozumné čekat organizační jednotu dříve, než ve věčnosti. Tam, v Novém Jeruzalémě, bude Kristus všechno ve všem. Nebude tam chrám, to samo je výmluvné, protože to byl ve starém Izraeli základní jednotící prvek.

2. Co je na církvi svatého?

a) Kde se bere svatost a je rozumné ji očekávat?

b) Ideály průměrnosti spojené s pozemskou skutečností.

(1. Petrova 1, 15-16) ...ale jako je svatý ten, který vás povolal, buďte i vy svatí v celém způsobu života. Vždyť je psáno: Mluv k celé pospolitosti Izraelců a řekni jim: Buďte svatí, neboť já Hospodin, váš Bůh, jsem svatý. (Leviticus 19, 2)

...v něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří. (Efezským 1, 4)

Vy však jste z Boží moci v Kristu Ježíši; on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením, (1. Korintským 1, 30)

Svatost – oddělenost od všeho jen pro Boha – což neznamena omezenou a pasivní jednoúčelnost – ale zaměření k jednomu cíli a smyslu života. Tato svatost je pro Kristovy učedníky připravena, my jsme pro ní vyvoleni. Proto o ni můžeme usilovat, abychom vždy znovu zjišťovali, že „to svaté“ na nás, je vždy jen náš Pán. Jeho potřebujeme, pokud něco ve věci svatosti chceme dělat. (Římanům 6, 19; 2. Korintským 7, 1)

Průměrnost, smíření se současným stavem, to všechno je přitakání pozemským ideálům. Kdo neusiluje o svatost, říká Pánu Bohu, že něco udělal špatně. To Bůh je slabý, to Bůh je na lopatkách! A to je rouháním.

c) Nepřirozená dokonalost bez důvěry v moc Ducha svatého, krůček k sektářství.

Říkáme-li, že jsme bez hříchu, klameme sami sebe a pravda v nás není... Říkáme-li, že jsme nezhřešili, děláme z něho lháře a jeho slovo v nás není. (1. Janův list 1,)

Podle toho lze rozeznat děti Boží a děti ďáblovy: Není z Boha, kdokoliv nečiní spravedlnost a nemiluje svého bratra. (1. Janův list 3, 10)

Nejsme ideální a bezchybní. Hledáme Boží odpuštění. Vždyť je psáno: *Spravedlivý, i když*

sedmkrát padne, zase povstane, svévolníci zaklopýtanou a zle končí. (Příslaví 24, 16)
Nepřirozený postoj k lidskému hříchu – jako by už po přijetí spásy nebyl člověk hříšným – je zcestné. Proto musíme činit spravedlnost – tedy postavit se pod její hledisko a vyznávat své hříchy a přijímat Boží řešení a východiska. A proto, že jsme všichni křehcí, musíme milovat jeden druhého. Podle toho se dá poznat skutečně svatý Boží člověk!

3. Co je na církvi apoštolského?

a) Je to od apoštolů díky historickým vazbám? Je to od apoštolů díky jejich způsobu života a učení?

Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. (Skutky apoštolů 2,42)

Díky Bohu za to, že jste sice byli služebníky hříchu, ale potom jste se ze srdce přiklonili k tomu učení, které vám bylo odevzdáno. (Římanům 6, 17)

Nuže tedy, bratří, stůjte pevně a držte se toho učení, které jsme vám odevzdali, ať už slovem nebo dopisem. (2. Tessalonickým 2, 15)

Jak jsme si už ukazovali, historické vazby nejsou rozhodující. Rozhoduje věrnost apoštolskému učení. Učení v tuto chvíli znamená jak praktickou znalost, tak – a hlavně – praktikování této nauky. Církev potřebuje vyučování, příklad (2. Timoteovi 3,10). Tak roste, tak se stává skutečně apoštolskou, což je důležité.

b) Jde to bez pronásledování?

„Otče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má nýbrž tvá vůle se staň.“ (Lukášovo evangelium 22,42)

A všichni, kdo chtějí zbožně žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování. (2. Timoteovi 3, 12)

Z toho se radujte, i když snad máte ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek, aby se pravost vaší víry, mnohem drahocennější než pomíjející zlato, jež přece též bývá zkoušeno ohněm, prokázala k vaší chvále, slávě a cti v den, kdy se zjeví Ježíš Kristus. (1. Petrova 1, 6-7)

Není možné žít křesťansky a vyhnout se pronásledování a utrpení. Ne pro naši hloupost, ale pro jméno Pána Ježíše budeme pronásledováni stejně, jako učedníci a jako první církve. Nelíbí se nám to a přáli bychom si být toho zbaveni – i Kristus by byl rád – ale nejde to. Musíme tím projít! Nejsme tu k triumfování, ale jsme tu k zápasu a vítězstvím, které nás přivedou k dalším zápasům a zase k dalším vítězstvím!

3 / Moc a bída církve

Církev potřebuje mít co nejjasněji vyjádřen smysl své existence přímo v místě, kde působí. Církevní společenství by mělo mít jasně definováno, proč působí odděleně od jiných společenství ve svém městě. Proč je Církev bratrská v Říčanech? Jaké je její poslání? Co může přinést? Jaké je její místo mezi ostatními církvemi? To je smysl šesti zastavení, která přetékaají texty i témata. Předpokládám, že se stanou alespoň někomu podnětem k uvažování, které může pokračovat dále, než do začátku letošního Adventu.

Moc a bída církve

1. Dary nebo přirozené schopnosti?

Církev bratrská v Říčanech vděčně čerpá z Božích zdrojů. Je vděčná za každého obdarovaného jedince. Počítá s každou schopností danou přirozeným růstem. Bude odpovědně hospodařit se svěřeným majetkem, vždyť je Božím darem. A nepřestane žít uprostřed světa, protože tam je poslána.

a) V centru pozornosti nejsou dary, ale obdarování křesťané

Neboť my všichni, ať Židé či Řekové, ať otroci či svobodní, byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo a všichni jsme byli napojeni tímž Duchem. Tělo není jeden úd, nýbrž mnoho údů. Kdyby řekla noha: "Protože nejsem ruka, nepatřím k tělu", tím by ještě nepřestala být částí těla. A kdyby řeklo ucho "Protože nejsem oko, nepatřím k tělu," tím by ještě nepřestalo být částí těla. Kdyby celé tělo nebylo než oko, kde by byl sluch? A kdyby celé tělo nebylo než sluch, kde by byl čich?

Ale Bůh dal tělu údy a každému z nich určil úkol, jak sám chtěl. Kdyby všechno bylo jen jedním údem, kam by se podělo tělo? Ve skutečnosti však je mnoho údů, ale jedno tělo.

Oko nemůže říci ruce: "Nepotřebuji tě!" Ani hlava nemůže říci nohám: "Nepotřebuji vás!" A právě ty údy těla, které se zdají méně významné, jsou nezbytné, a které pokládáme za méně čestné, těm prokazujeme zvláštní čest, a neslušně slušněji zahalujeme, jak to naše slušné údy nepotřebují. Bůh zařídil tělo tak, že přehlíženým údům dal hojnější čest, aby v těle nedošlo k roztržce, ale aby údy shodně pečovaly jeden o druhý.

Trpí-li jeden úd, trpí spolu s ním všechny. A dochází-li slávy jeden úd, všechny se radují spolu s ním. Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů. A v církvi ustanovil Bůh jedny za apoštoly, druhé za proroky, třetí za učitele; potom jsou mocné činy, pak dary uzdravování, služba potřebným, řízení církve, řeč ve vytržení. Jsou snad všichni apoštoly? Jsou všichni proroky? Jsou všichni učiteli? Mají všichni moc činit divy? (1. Korintským 12, 13-29)

Církev nemá Pána Boha za garderobiéra, který odzkouší kostým pro danou roli, která v církvi chybí. Pán Bůh nás pro danou roli vytváří a zasazuje do těla. Rodíme se pro ni obdarování. Nevsazuje tak proroka či učitele do obleku jako rukáv. Ale nechává vyrůst jako ruku či oko. Proto se dary Ducha svatého nedají učit, shánět... Není církev bez darů Ducha svatého, protože pak by to nebyla už církev. Tak, jako jsme v jistém smyslu *katolíky* (části církve obecné), tak jsme také všichni *charismatiky*.

b) Pán Bůh je stvořitelem přirozených lidských schopností stejně jako dárce nadpřirozených – záleží na tom, jak se užívají a nemohou být jedny bez druhých

Jana, žena Herodova správce Chuzy, Zuzana a mnohé jiné, které se o ně ze svých prostředků staraly. (Lukášovo evangelium 8, 3)

Připomínám si tvou upřímnou víru, kterou měla už tvá babička Lóis a tvá matka Eunike, a kterou máš, jak jsem přesvědčen, i ty. Proto ti kladu na srdce, abys rozněcoval oheň Božího daru, kterého se ti dostalo vzládáním mých rukou. (2. Timoteovi 1, 5n)

...setrvávej v tom, čemu ses naučil a o čem jsi přesvědčen. Víš, od koho ses tomu naučil.

Od dětství znáš svatá Písma, která ti mohou dát moudrost ke spasení, a to vírou v Krista Ježíše. (2. Timoteovi 3, 14b -15)

Církev nesmí klást do protikladu přirozené schopnosti darované v rodině a jejích možnostech a duchovní obdarování. Pán Ježíš by se bez Jany a jejích peněz daných vhodným zaměstnáním jejího muže – získaným vhodným rodokmenem – neobešel. A To byl Boží Syn! Sám Pavel nejednou docenil své římské občanství, které sloužilo evangeliu.

Timotea přímo odkazoval na jeho původ. Budeme vytrvale hledat správné souvislosti, do kterých nás Pán Bůh postavil svým přirozeným i nadpřirozeným způsobem.

c) Klíčem k jejich užitečnosti je prospěch těla Kristova.

Co z toho plyne, bratří? Když se shromažďujete, jeden má žalm, druhý slovo naučení, jiný zjevení od Boha, ještě jiný promluví ve vytržení a další to vyloží. Všecko ať slouží společnému růstu... Bůh není Bohem zmatku, nýbrž Bohem pokoje... Všechno ať se děje slušně a spořádaně." (1. Korintským 14, 26, 33 a 40)

Církev umí integrovat různé projevy, pokud to neumí, má se to učit, protože zná smysl a cíl společného působení. Je to růst Božího těla, ve kterém se musí trénovat i malé svaly.

2. Řízení a Správa majetku

a) Je správné hledat církve bez systému a pozemské hlavy?

On jest hlavou těla - totiž církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých - takže je to on, jenž má prvenství ve všem. (Kolosenským 10, 18)

Vyhleďni si pak ze všeho lidu schopné muže, kteří se bojí Boha, muže důvěryhodné, kteří nenávidí úplatek. Dosad' je nad nimi za správce nad tisíci, sty, padesáti a deseti. Oni budou soudit lid, kdykoli bude třeba. Každou důležitou záležitost přednesou tobě, každou menší záležitost rozsoudí sami. Ulehči si své břímě, ať je nesou s tebou. Jestliže se podle toho zařídíš, budeš moci obstát, až ti Bůh vydá další příkazy. Také všechen tento lid dojde na své místo v pokoji." (Exodus 18, 21-23)

V každé té církvi ustanovili starší a v modlitbách a postech svěřili učedníky Pánu, v kterého uvěřili. (Skutky apoštolů 14, 23)

Zatímco hlavu nepotřebujeme, protože jí zůstává Pán Ježíš, potřebujeme systém řízení a stanovené odpovědnosti. Díky hlavě zůstáváme *organismem* a díky *organizaci* můžeme pracovat.

b) Církev chudá nebo církve hospodařící k obecnému užítku

Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. (Skutky apoštolské 2, 44 a 45)

...v něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří. (Efezským 1, 4)

Vy však jste z Boží moci v Kristu Ježíši; on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením, (1. Korintským 1, 30)

Církev nikdy nebyla chudá, protože i sebemenší peníze pro ni byly vzácné a dovedla s nimi hospodařit. Církev a hospodaření, to dvojí se nevyklučuje. Peníze nejenom sbírala, ale také rozdělovala. A zřídila pro to rozdělování i spolupracovníky diakony. O penězích a majetku se v Bibli hodně mluví a jak ve Staré smlouvě tak v Nové smlouvě se o nich mluví, jako o prostředcích, nikoli o cíli. Církev má mít prostředky, má je získávat všemi poctivými cestami. To nás učí dějiny církve. A nikdy na nich nemá záviset tak, aby ji určovaly.

c) Je hříchem nemít nic, vlastnit, rozhazovat a nebo spořit?

Bude tomu, jako když člověk, který se chystal na cestu, zavolal své služebníky a svěřil jim svůj majetek; jednomu dal pět hřiven, druhému dvě a třetímu jednu, každému podle jeho schopností, a odcestoval.

Ten, který přijal pět hřiven, ihned se s nimi dal do podnikání a vyzískal jiných pět. Tak i ten, který měl dvě, vyzískal jiné dvě. Ten, který přijal jednu, šel, vykopal jámu a ukryl peníze svého pána.

Po dlouhé době se pán těch služebníků vrátil a začal účtovat. Přistoupil tedy ten, který přijal pět hřiven, přinesl jiných pět a řekl: 'Pane, svěřil jsi mi pět hřiven; hle, jiných pět jsem jimi získal.'

Jeho pán mu odpověděl: 'Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.'

Přistoupil ten se dvěma hřivnami a řekl: 'Pane, svěřil jsi mi dvě hřivny; hle, jiné dvě jsem získal.'

Jeho pán mu odpověděl: 'Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.'

Přistoupil i ten, který přijal jednu hřivnu, a řekl: 'Pane, poznal jsem tě, že jsi tvrdý člověk a sklízíš, kde jsi nesel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal. Báł jsem se, a proto jsem šel a ukryl tvou hřivnu v zemi.

Hle, zde máš, co ti patří.' Jeho pán mu odpověděl: 'Služebníku špatný a líný, věděl jsi, že žnu, kde jsem nezasel, a sbírám, kde jsem nerozsypal. Měl jsi tedy dát mé peníze peněžníkům, abych přišel a to, co mi patří, si vybral s úrokem. Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven!

(Matoušovo evangelium 25, 14-28)

Ani zloději, ani lakomci, opilci, utrhači, lupiči nebudou mít účast v Božím království.. (1. Korintským 6, 10)

Jak nemít nic, vlastnit, rozhazovat a nebo spořit může být hříšné. Jde li o lenost, která člověka uvrhne do chudoby či spořívá opatrnost založená na Bohu, který je skoupý na požehnání, a proto se nebude investovat... To vše je hříchem.

Mladý muž byl nešťastný, protože měl mnoho majetku. A bez něj si to nedovedl představit. (Markovo evangelium 10, 22) Ani vypočítavost se nevyplácí. Jednáme přece s Bohem!

Dar se z oltáře nesměl brát zpět. Korban (Marek 7, 11) nesměl být zároveň obětí v chrámě a povinností rodičům. Zachariáš s Alžbětou (Skutky apoštolů 5, 1- 11) nebyli trestáni pro to, že dali málo a že si něco nechali stranou, ale proto, že lhali, jako by dali vše.

Zlato a stříbro je Božím majetkem! (Ageus 2, 8)

V byznysu dělají peníze zase peníze. V církvi mají peníze dělat lidi. *Vyrábět nové křesťany.* (Lukášovo evangelium 16, 9) Majetek totiž jednou pomine.

3. Uprostřed světa

a) Církev v izolaci a bez lidí

Jestliže ve vytržení nepromluvíte jasné slovo, jak se má poznat, co bylo řečeno? Budete mluvit jen do vzduchu!... Kdyby se celá církev sešla ve shromáždění a všichni by mluvili ve vytržení, a přišli by tam lidé nezasvěcení a nevěřící, cožpak neřeknou, že blázníte? (1. Korintským 14, 9 a 23)

Církev si dost často vystačí sama se sebou. Vlastně jí další lidé nezajímají. Ze se *mluví do vzduchu (naprázdno)?!* Ale církevníky to přece baví! Že nám lidé říkají, že blázníme? To se díky špatné znalosti Biblických slov považuje za výsadu! Blázen pro Krista není nesrozumitelný, naopak je mu až moc dobře rozumět, že nestaví na ničem jiném, než na Ježíši Kristu (1. Korintským 1, 18). A zcela jistě jsou dnes lidé, kteří by chtěli církev zalepit v kostele! Nedáme se jim.

b) Církev na roztrhání pro lidi

Ježíš vzal chleby, vzdal díky a rozdílil sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl... Když Ježíš poznal, že

chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho provolali králem, odešel opět na horu, zcela sám..“ (Janovo evangelium 6, 11 a 15)

Evangelium tu není pro to, aby nahrazovalo to, co si mohou lidé zajistit sami či co mají dělat jejich vlády! Nejsme posláni zaskakovat za to, co mohou dělat jiní lidé. Nemůžeme sloužit těm (a nejsou to zaručeně jen ženy) které by se pořád chtěly učit, a nikdy nemohou přijít k poznání pravdy. (2. Timoteovi 3, 7) A zcela jistě jsou dnes lidé, kteří by chtěli církev zblemcat všedními povinnostmi, jakoby křesťanství bylo v charitě či v kulturním působení.

c) Církev už je solí a světlem světa – jen jde o to jakým...

Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě.

Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Matoušovo evangelium 5, 13-16)

Nemá smysl se modlit, abychom byli solí či světlem. Tím už jsme, ale jde o to, jakou solí a jakým světlem. Církev má žít s lidmi, uprostřed nich, rozpouštět se, aby zase vykrytalizovala... Proto se budeme přátelit s okolím, hledat věci, na nichž můžeme pracovat společně, kde můžeme přinést nějakou (dnešní řečí) přidanou hodnotu. Církev musí mít chuť a jas!

4 / Růst církve

Církev potřebuje mít co nejjasněji vyjádřen smysl své existence přímo v místě, kde působí. Církevní společenství by mělo mít jasně definováno, proč by se měl zvětšovat počet členů sboru a jak by měl vypadat vnitřní růst. Stále se ptáme: Proč je Církev bratrská v Říčanech? Jaké je její poslání? Co může přinést? Jaké je její místo mezi ostatními církvemi? To je smysl šesti zastavení, která přetékaají texty i témata. Protože nestíháme promyslet do detailů témata a biblické texty, jsem si jist, že zůstanou témata k uvažování třeba na nějaký společný pobyt.

1. Má církev růst co do počtu?

Malé společenství přirozeně umožňuje užší kontakt mezi věřícími, detailnější znalost problematiky. Je to více domácí prostředí. Jakkoli je to přitažlivé pro další, s každým navýšením se takové propojení rozvolňuje. Malé společenství si však nemůže dovolit takový provoz. Financování kazatele ze státních zdrojů co nevidět skončí, a je to tak dobré. I proto musí církev růst. Ale jsou jen ekonomické důvody pro takový růst? Jistě, že ne! Jde především o ty lidi, jde o každého jednotlivce, který má být zachráněn. Nejde o provoz, platy, zařízení a nakonec ani o to místo, kde se konají bohoslužby.

a) Církev musí růst! Je to přirozené povaze evangelia, které zachraňuje všechny lidi

Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímluvy, díkyvdání za všechny lidi... To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. (1. Timoteovi 2,1 a 3n)

A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse. (Skutky apoštolů 2, 47)

A stále přibývalo mnoho mužů i žen, kteří uvěřili Pánu. (Skutky apoštolů 5, 14)

V té době, kdy učedníků stále přibývalo... (Skutky apoštolů 6,1)

Církev má evangelium, které se neomezuje na počty lidí, kteří spolu dovedou komunikovat. Církev stále expanduje a hledá si neúnavně formy, které vyhovují daným dobám pokoje či pronásledování. Od začátku církev stále roste. A pokud někde neroste, je třeba si klást otázku: „Proč?“ Růst církve mohou zastavit totiž jen lidé, když se jim zezdá, že je lidí a všeho kolem nich už dost a je třeba se starat více o sebe. Stalo se to i jeruzalémskému sboru. Ty „doby růstu“ pominuly. Proč?

b) je to přirozené a rozumné pro přežití na tomto světě a vstup do věčnosti.

Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. Chválili Boha a byli všemu lidu milí. (Skutky apoštolů 2, 44-47)

Vždyť kdo skoupě rozsévá, bude také skoupě sklízet, a kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet. Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechtí ani z donucení; vždyť `radostného dárce miluje Bůh`. Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete, a ještě vám přebývalo pro každé dobré dílo, jak je psáno: `Rozdělil štědře, obdaroval nuzné, dobrota jeho trvá navěky.` Ten, který `dává semeno k setbě i chléb k jídlu`, dá vzrůst vaší setbě a rozmnoží `plody vaší spravedlnosti`. Vším způsobem budete obohacováni, abyste mohli být velkoryse štědrí; tak povzbudíme mnohé, aby vzdávali díky Bohu. Neboť služba této oběti nejen doplňuje, v čem mají bratři nedostatek, nýbrž také rozhojňuje díkyvdání Bohu:

Přesvědčení touto vaší službou budou slavit Boha za to, jak jste se podřídili Kristovu evangeliu a jak štědře se projevuje vaše společenství s nimi i se všemi. Budou se za vás modlit a po vás toužit pro nesmírnou milost, kterou vám Bůh dal. Bohu budiž vzdán dík za jeho nevystižitelný dar! (2. Korintským 9, 7-15)

Avšak učinili jste dobře, když jste mi pomohli v mých těžkostech. I vy to víte, Filipští, že v počátcích evangelia, když jsem vyšel z Makedonie, ani jedna církev se nepodílela se mnou v příjmech a vydáních, jen vy sami; vždyť i do Tesaloniky víc než jednou jste mi poslali na mé potřeby. Ne že by mi šlo o dary; jde mi o to, aby rostl zisk, který se připisuje k vašemu dobru. (Filipenským 4, 14-17)

Církev už dávno není jedinou, kdo poskytuje zdravotnickou a sociální pomoc. Přesto však uvnitř právě v této službě může sáhnout hlouběji, než obecné a plošné státní nástroje. Církev nejen, že sbírá a provozuje bohoslužby, ale církev také nese a podporuje, tedy rozdává. Nejen financemi a lidskými silami (nasadí služebníky) křísí, ale také zakládá a podporuje.

2. Co je míněno vnitřním růstem?

a) Je špatné, když se v životě s Kristem nemění charakter křesťanů mocí Ducha svatého

Proto klekám na kolena před Otcem, od něhož pochází každý nebeský i pozemský rod, a prosím, aby se pro bohatství Boží slávy ve vás jeho Duchem posílil a upevnil `vnitřní člověk` a aby Kristus skrze víru přebýval ve vašich srdcích; a tak abyste zakořenění a zakotvení v lásce mohli spolu se všemi bratřími pochopit, co je skutečná šířka a délka, výška i hloubka: poznat Kristovu lásku, která přesahuje každé poznání, a dát se prostoupit vši plností Boží. (Efezským 3, 14-19)

...aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby - k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti... Budme pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáme v Krista. On je hlava, (Efezským 4, 13 a

15)

Pán Bůh plánuje naši dospělost. Počítá s tím, že dorosteme, že uvnitř nastane změna. Jak v jednotlivcích, tak v celém Kristově těle, tedy v církvi. Není možné počítat s tím, že mne Kristus spasil, vešel jsem se tak tak do církve a přestojím tam všechny vichry, protože bych venku pro svou povahu nepřestál. Kristus mne má rád „takového, jaký jsem“ a všechno může zůstat při starém. To je kardinální omyl.

Naopak, Pán Ježíš plánoval naši záchranu po všech stránkách a nepoleví ve svém záměru proměnit náš charakter v povahu služebníka. Působí to svým Duchem, kterému nesmíme překážet.

b) Je zlé, když se neučíme jednat dobře tvorbou dobrých návyků

Mluvím názorně z ohledu na vaši lidskou slabost: Jako jste se dříve propůjčovali k službě nečistotě a nepravosti k bezbožnému životu, tak se nyní dejte do služby spravedlnosti k posvěcení. Když jste byli služebníky hříchu, měli jste svobodu od spravedlnosti; jaký jste tehdy měli užitek z toho, zač se nyní stydíte? Konec toho všeho je přece smrt. Avšak nyní, když jste byli osvobozeni od hříchu a stali se služebníky Božími, máte z toho užitek, totiž posvěcení, a čeká vás život věčný. (Římanům 6, 19-22)

Vý však, bratří, neochabujte v dobrém jednání. (2. Tesalonicenským 3, 13)

Zatímco Pán Bůh dělá vše, my můžeme dělat alespoň něco. Poslouchat a používat prostý rozum. Namísto návyků, ze kterých nic není a nikdy nebylo, můžeme získávat ty, na nichž jde stavět.

c) Změny, které dělá Pán Bůh (divy) a změny, které musíme udělat my (řád).

Bídny já člověk! Kdo mne vysvobodí z toho těla smrti? Ale děkujit' Bohu skrze Jezukrista Pána našeho. (Římanům 7, 24-25)

ačkoli vzdálen jsem tělem, však duchem s vámi jsem, raduje se, a vida rád vás a utvrzení té víry vaší v Krista. (Kolosenským 2, 5, kral.)

A kdo závodí, nedostane cenu, nezavodí-li podle pravidel. Také rolník musí nejprve těžce pracovat, než sklídí úrodu. Uvažuj o tom, co říkám. Pán ti dá, abys všechno pochopil. (2. Timoteovi 2, 5-7)

Bylo by pošetilé chtít se zachránit sám. Pevná vůle startuje z Božích divů a je ji třeba jen pokorně přijmout – a potom budovat. Taxativní podmínky řádného života Kolosenských byly apoštolovi k radosti. Nejednalo se o neživý řád, ale o to, co umožňovalo vyhnout se hříchu. Pravidla či, zákon – podle kterých žijeme - k životu spíše uschopňují, než aby jej braly.

3. Vznik s cílem rozdělení?

a) Církev vzniká pro to, aby se rozdělila a umožnila vznik dalšího společenství. Pokud to neudělá, říká si o rozdělení pro nějakou hloupost.

...dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země." (Skutky apoštolů 1, 7n)

V Antiochii byli v církvi proroci a učitelé: Barnabáš, Simeon zvaný Černý, Lucius z Kyrény,

Manahem, který býval druhem tetrarchy Heroda, a Saul. Když konali bohoslužbu Pánu a postili se, řekl Duch svatý: "Oddělte mi Barnabáše a Saula k dílu, k němuž jsem je povolal." (Skutky apoštolů 13, 1n)

...neboť on je mým nástrojem, který jsem si zvolil, aby nesl mé jméno národům i králům a synům izraelským. Ukáži mu, co všechno musí podstoupit pro mé jméno." (Skutky apoštolů 9, 15-16)

Prosím vás, bratří, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorní a neměli mezi sebou roztržky, nýbrž abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení. Dověděl jsem se totiž o vás z domu Chloé, bratří, že jsou mezi vámi spory. Myslím tím to, že se mezi vámi říká: Já se hlásím k Pavlovi, já zase k Apollovi, já k Petrovi, já ke Kristu. (1. Korintským 1, 10-12)

Církev vzniká proto, aby se dělila a umožňovala vznik dalším buňkám, které dorůstají, aby umožnily... Rozdělení neznámá zánik staré buňky, ale obnovu jí samotné a vznik zcela nové. Jsme tu proto, aby z nás byli jiní.

Ponorková nemoc církve, která nemá plány do budoucna, je nevyhnutelnou zrcadlově obrácenou možností vývoje.

5 / Církev jako menšina

Církev, a teď se myslí ta malá jednotka v Říčanech, je (a nebo není) menšinou bez vlivu a otázkou rozhovoru nad těmito větvemi bude, zda by jí také neměla zůstat. Či zda by se měla snažit co nejvíce získat na vlivu a narůst. Jak získat vliv na důležitá rozhodnutí pro město pro region? A máme vůbec mít vliv ve společnosti? To jsou otázky! Nikdy jsme o tom nepřemýšleli!

Přičemž v dějinách lidstva má církev u některých jevů jednoznačný podpis. Uvedme alespoň dva pozitivní. Křesťanská církev a její lidé stáli za zrušením otroctví v Británii a celém Commonwealthu. Křesťané stáli za zrušením rasových omezení v Americe. Nutno říci, že křesťané stáli také na druhé straně – proti zrušení. A mohli bychom začít vypočítávat negativa. V Říčanech nebudeme pravděpodobně řešit rasovou segregaci, ale... A teď diskutujme.

To je smysl pátého ze šesti zastavení, která přetékají texty i tématy. Předpokládám, že se stanou alespoň někomu podnětem k uvažování, které může pokračovat dále, než do začátku letošního Adventu.

1. Příliš mnoho rizik!

Žít v církvi, to znamená smířit se velkým množstvím nebezpečí a rizikových stavů. Církev bratrská v Říčanech za svých 87 let trvání již několikrát stála na hraně své existence. A přesto vytrvala a vytrvá. V čem je tajemství její odolnosti?

a) Vnitřně obtížné společenství, vždyť se nedává dohromady na základě věku, zájmů, vzdělání či životní úrovně – církev nutně musí být plná napětí

V té době, kdy učedníků stále přibývalo, začali si ti z nich, kteří vyrostli mezi Řeky, stěžovat na bratry z židovského prostředí, že se jejich vdovám nedává každodenně spravedlivý díl... (Skutky apoštolů 6, 1)

Prosím vás, bratří, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorní a neměli mezi sebou roztržky, nýbrž abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení. Dověděl jsem se totiž o vás z domu Chloé, bratří, že jsou mezi vámi spory. Myslím tím to, že se mezi vámi říká: Já se hlásím k Pavlovi, já zase k Apollovi, já k Petrovi, já ke Kristu. Je snad Kristus rozdělen? Což byl Pavel za vás ukřižován? Nebo jste byli pokřtěni ve jméno Pavlovo?

(1. Korintským 1, 11-13)

Makedonští a Achajští se totiž rozhodli vykonat sbírku ve prospěch chudých bratří v Jeruzalémě. Rozhodli se tak proto, že i oni jsou jejich dlužníky. Jestliže pohané dostali podíl na jejich duchovních darech, jsou zavázáni posloužit jim zase ve věcech hmotných.
(Římanům 15, 26n + Gal 2, 10)

Církev má staré i mladé, vzdělané i nevzdělané, uvyklé debatám či mlčící (protože mají dojem, že by neřekli nic rozumného – mylí se). V církvi jsou lidé, kteří nechtějí žádné kázání na více než deset minut, jiní dobře snesou delší text, hlavně, aby přinesl něco podstatného. Těm se líbí chrám, těm zase tělocvična. Ti chtějí slyšet toho kazatele, druzí zase onoho. V církvi jsou chudí – a podle slov Pána Ježíše je budeme mít mezi sebou vždycky – a v církvi jsou i bohatí. Jistěže se dělí církev na menší celky kvůli lidským preferencím, ale pokud je to Kristova církev, za chvíli se zase vybarví do široké palety názorů a postavení. Pozor: Kde je všechno jednotné – jde o sektu. Srovnání budeme až v nebi!

Církev se pozná podle toho, že vnímá rozdíly, přiznává si je, a dovede s nimi pracovat. Žije uprostřed rizik a vítězí nad nimi.

b) Církev velmi často podléhá ponorkové nemoci, do které se nechá vtlačit představou okolí i představou vlastní, že její místo je jen v kostele.

Židovští představitelé: „*Co s těmi lidmi uděláme? Bůh skrze ně způsobil zřejmý zázrak. Všichni, kdo bydlí v Jeruzalémě, to vědí, a my to nemůžeme popřít. Aby se to však příliš nerozneslo v lidu, pohrozíme jim, že už Ježíše nikomu nesmějí zvěstovat.*“ *Zavolali je tedy a přikázali jim, aby jméno Ježíšovo vůbec nerozhlašovali a o něm neučili. Ale Petr a Jan jim odpověděli: „Posuďte sami, zda je před Bohem správné, abychom poslouchali vás, a ne jeho. Neboť o tom, co jsme viděli a slyšeli, nemůžeme mlčet.*“ (Skutky apoštolů 4, 16-20)

Pohled' tedy, Pane, na jejich hrozby a dej svým služebníkům, aby s odvahou a odhodlaně mluvili tvé slovo; a vztahuj svou ruku k uzdravování, čiň znamení a zázraky skrze jméno svého svatého služebníka Ježíše.“ *Když se pomodlili, otřásl se místo, kde byli shromážděni, a všichni byli naplněni Duchem svatým a s odvahou mluvili slovo Boží.* (Skutky apoštolů 4, 29- 31)

Židovští představitelé: „*Důrazně jsme vám zakázali učit o tom člověku, a vy jste tím svým učením naplnili celý Jeruzalém; a na nás byste chtěli svalit odpovědnost za jeho krev!*“ *Petr a apoštolové odpověděli: „Boha je třeba víc poslouchat než* (Skutky apoštolů 5, 28-29)

Židovští představitelé: ... *zavolali apoštoly, poručili je zbičovat, zakázali jim mluvit ve jménu Ježíšovu a pak je propustili. A oni odcházeli z velerady s radostnou myslí, že se jim dostalo té cti, aby nesli potupu pro jeho jméno. Dále učili den co den v chrámě i po domech a hlásali evangelium, že Ježíš je Mesiáš.* (Skutky apoštolů 5, 41-42)

Byla to jiná doba a jiné podmínky, ale princip stejný. Evangelium překáželo státní moci. Překáželo obchodům, překáželo vlivu jedinců, kteří byli přesvědčeni o své vůdčí roli. To se dodnes samozřejmě nezměnilo, to zůstává. Křesťané by měli respektovat meze, které jim stát či kdokoliv jiný naložil. Nebo je budou vždycky na některých místech překračovat? Církev se však dobrovolně uzavírá, vytváří si svůj svět, ve kterém žije sama pro sebe. V biblických textech se o tom mnoho zmínek nedá najít, jen malé zmínky. Historie církve však je toho uzavírání plná. Jak se tomu bránit? Je dobré číst si modlitbu učedníků Pána Ježíše ve Skutcích apoštolských 4, 24nn

2. Příliš nebezpečný způsob života!

a) Církev si vždycky myslela něco jiného, než většina tohoto světa – život v církvi vždycky vyžadoval větší nasazení, než existence ve většinové společnosti

*Když se Pavel takto hájil, zvolal Festus: „Jsi **blázen**, Pavle, mnoho vědomostí tě připravuje o rozum!“ Pavel odpověděl: „Nejsem blázen, vznešený Feste, nýbrž mluvím slova pravdivá a rozumná. (Skutky apoštolů 26, 24n)*

*Pak napadli Jásonův dům a chtěli Pavla a Silase postavit před shromáždění. Když je nenalezli, vlekli Jásona a několik bratří k představeným města a křičeli: „Ti, kteří **pobouřili celý svět**, přišli i k nám, a Jáson je přijal do svého domu! (Skutky apoštolů 17, 5n)*

*Je **nebezpečí**, že nejen náš obor ztratí vážnost, nýbrž i chrám veliké bohyně Artemidy nebude považován za nic, a začne upadat sláva té, kterou uctívá naše provincie i celý svět.“ (Skutky apoštolů 19, 27)*

Křesťanství je očima světa viděno jako bláznovství, pobuřuje slušné občany a je nebezpečné obchodu, zemi a nakonec celému světu. Nic nového. Proto je třeba počítat s tím, že život v církvi komplikuje pokojnou a nerušenou existenci na tomto světě. Je to vždy jen otázka času, kdy se dostaví nějaké potíže. Nesmíme se nechat ukolébat přízní a úspěchy. A nesmíme si ji kupovat za ústupky.

b) Svědectví nového života bez mučednictví je komediantstvím, ale mučednictví bez svědectví nového života je zvráceností.

Kdo má uši, slyš! Kdo má jít do zajetí, půjde do zajetí. Kdo má zemřít mečem, musí mečem zemřít. Ted' musí Boží lid osvědčit trpělivost a víru... (Zjevení Janovo 13, 9-10)

Vtom jsem viděl jinou šelmu, jak vyvstala ze země: měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak. Z pověření té první šelmy vykonává veškerou její moc. Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou, které se zahojila její smrtelná rána. A činí veliká znamení, dokonce i oheň z nebe nechá před zraky lidí sestoupit na zem. Bylo jí dáno dělat znamení ke cti první šelmy a svádět jimi obyvatele země; rozkazuje obyvatelům země, aby postavili sochu té šelmě, která byla smrtelně zraněna mečem, a přece zůstala naživu. (Zjevení Janovo 13, 11-14)

Je to spíše příběh první církve, kdy už ji nezachycují ani Skutky apoštolské a ani epištoly.

Ale je to znát ze Zjevení Janova. Církev znala tlak, který vyvíjeli mocní tohoto světa a strašili s ním tak, že se pro úzkost z utrpení křesťané vzdávali své víry.

Na druhou stranu hrál ďábel hru tak, aby se zdůraznilo mučednictví a zapomínalo na poselství. Jakoby bolest sama spasila lidský rod. Byli a jsou lidé, kteří radši postihnou sebe, zmrzačí se ve dřině a obětech, ale nepřijmou boží vůli svědeckého života, který zná jak časy pokojné, tak bitvy. Rozkoše i odříkání.

Bez mučednictví či jen s mučednictvím? Každopádně oběma krajnostmi znevěrohodněno evangelium a o to zlému jde především.

3. Příliš starověký názor na svět!

a) Církev vždycky byla početně v menšině a obranou si uškodila – rozhovor, názorový střet a přilnutí k problémům světa jí dává slovník

Citáty pro toto tvrzení spíše musíme hledat v současných časopisech a novinách. Bible sama je starověkou knihou. Avšak její používání svědčí o tom, že nezáleží na starověkosti názorů, ale na použitelnosti názorů.

Kde se církev jen brání a ublíženě uzavírá, tam si sama sobě škodí.

Kde se poselství Bible četlo, tam přilnula svědectví Bible k dějinám jako prorocký hlas.

Vždycky nová doba vnutila církvi nový slovník a obohatila ji o nové formy vysvětlení a sdílení evangelia. Což je jednoznačně dobře.

b) Církev umí vysvětlit nově starověké pravdy a Duch svatý jí dává šanci starověké pravdy uprostřed současného světa žít.

Prozíraví budou zářit jako záře oblohy, a ti, kteří mnohým dopomáhají k spravedlnosti, jako hvězdy, navěky a navždy. A ty, Danieli, udržuj ta slova v tajnosti a zapečeť tuto knihu až do doby konce.

Mnozí budou zmateně pobíhat, ale poznání se rozmnoží.“ (Daniel 12, 3n)

Prorok Daniel sděluje něco, co se týká dnešní doby. Církev tu má svoje místo a bude mít, dokud tento svět bude světem. Duch svatý ji vede a dává jí slova svědectví tak, jako svědčí o Boží velikosti den ze dne hvězdy.

6 / Církev vítězí!

Církev je stále na nitkách: přijde – nepřijde. Dnes se spíše tvrdí, že nepřijde jen tak brzy, je třeba hlídat hrubý domácí produkt, investovat či spořit. Ale, co když přijde Pán dnes? V dětství jsme v tomto napětí vyrůstali. Byl to úlet? Co dělat v Říčanech, abychom zůstali objektivní? Jak žít doma s vědomím, že může přijít dnes? A nebo radši nepřemýšlet a držet jakýsi rituál toho, „co se má“? A teď čtème Písmo a diskutujme.

To je smysl první části posledního ze šesti zastavení, která přetékaají texty i témata. Předpokládám, že se stanou alespoň někomu podnětem k uvažování, které může pokračovat dále, než jen o Adventu.

1. Kdy už to přijde?

Co říká Bible skutečně? Není slovo z Evangelia slovem o jiné události, která dávno nastala? Nemýlí se apoštolé?

a) Církev vždycky mluvila o posledních dnech a těšila se na ně. Je to blouznění či reálná naděje? – Proč to ještě nepřišlo a kdy už to bude? Jak na to čekat?

Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všechno stane. Nebe a země pominou, ale má slova nepominou. O onom dni a hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn; jenom Otec sám. Až přijde Syn člověka, bude to jako za dnů Noeho: Jako tehdy před potopou hodovali a pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noe vešel do korábu, a nic nepoznali, až přišla potopa a zachvátila všechny – takový bude i příchod Syna člověka. Tehdy budou dva na poli, jeden bude přijat a druhý zanechán. Dvě budou mlít obilí, jedna bude přijata a druhá zanechána. Bďte tedy, protože nevíte, v který den váš Pán přijde. Uvažte přece: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, bděl by a zabránil by mu vloupat se do domu. Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.

(Matouš 24, 34-44, nejlépe celá kapitola)

Hle, odhalím vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni, naráz, v okamžiku, až se naposled ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelosti a my živí proměněni. Pomíjitelné tělo musí totiž obléci nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost.

A když pomíjitelné obleče nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost, pak se naplní, co je psáno:

‘Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil! Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?’

Zbrani smrti je hřích a hřích má svou moc ze zákona. Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista! A tak, moji milovaní bratři, buďte pevní, nedejte se zvíkat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná.

(1. Korintským 15, 51-58)

Nechceme vás, bratři, nechat v nevědomosti o údělu těch, kdo zesnuli, abyste se nermoutili jako ti, kteří nemají naději. Věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu. Toto vám říkáme podle slova Páně: My živí, kteří se dočkáme příchodu Páně, zesnulé nepředejdeme. Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchváčeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. Těmito slovy se vzájemně potěšujte.

(1. Tesalonicenským 4, 13-18)

Není nutné, bratři, psát vám něco o době a hodině. Sami přece dobře víte, že den Páně přijde, jako přichází zloděj v noci. Až budou říkat ‚je pokoj, nic nehrozí‘, tu je náhle přepadne zhouba jako bolest rodičku, a neuniknou. Vy však, bratři, nejste ve tmě, aby vás ten den mohl překvapit jako zloděj. Vy všichni jste synové světla a synové dne. Nepatříme noci ani temnotě.

(1. Tesalonicenským 5, 1-5)

Církev má ve svém genetickém bohatství zakódováno, že přijde čas jejího vykoupení. Myslí na to především ve chvílích pronásledování. Ve chvílích klidu se roztahuje na Zemi a nemyslí na odchod. Častá námitka proti nejasnosti výpovědí, které počítají se záchranou apoštolů „bez smrti“, jsou mimo realitu. Církev nebyla střízlivá, říkáme a vytahujeme tak rozbušku z granátu Božího slova. Hovoříme, zda nejednala ale navýsost správně, když byla připravena na „dnešek“ a její evakuační plán zahrnoval jasné termíny? Pokud zrušíme výbušnost Božího slova, co za ni nabídneme?

Jak bude vypadat říčanská Církev bratrská, když bude počítat s aktuálním závěrem dějin a odchodem na věčnost? Objeví se to nějak v jejím provozu každou neděli – a jak? Bude to znát z jejího webu? Z jejího letáku? Jak to ovlivní její misii?

A jak čekat takový příchod? Matoušovo evangelium ve 25. kapitole mluví o připravených pannách a hořících lampách. Jak to chápeme dnes? Dnes máme jít domů s hořící lampou, s povzbuzením a nadějí – nikoli se strachem. Co pro to můžeme udělat? Jak si můžeme navzájem pomoci?

7 / Církev vítězí!

Církev je vychovávána k pokoře. V našem typu křesťanství se dokonce spíše tiskne k Petru Chelčickému a Lvu Tolstému, kteří ji učí nejen nenásilí, ale přímo ji vytrhují z denní reality. Mnohá příkoří s prohry musí strpět a nestavět se proti. Jiná část křesťanstva, myslím teď tu reformovanou, mluví o odpovědnosti, aktivitě. Proto je schopna zakládat státy a válčit. Mluvím o Americe. Má církev čekat vítězství nad tímto světem? Souzníme s hlasem těch obětovaných pod nebeským oltářem, kteří volají po pomstě? (Zjevení Janovo 6, 9n) Nebo to také není náš text? Věříme tomu, co je psáno v Přísloví 11, 31: *Hle, spravedlivý dochází na zemi odplaty, tím spíše svévolník a hříšník.* Nebo je to přísloví pohanského krále a tato naděje je pro jiné kraje a v Říčanech se nebudeme dožadovat potrestání? Nebo si to potrestání zařídíme sami? A teď diskutujme.

To je možná trochu nečekaným obsahem druhé části posledního ze šesti zastavení, která přetékaají texty i témata. Předpokládám, že se stanou alespoň někomu podnětem k uvažování, které může pokračovat dále, než jen o Adventu.

1. Bude nějaká spravedlnost?

Pocit bezpráví a nepotrestané zvěle není chimérou, ale skutečností těchto dní. Může se stát, že strpíme útok, kterému se nepůjde bránit. Můžeme zaplatit svým majetkem a a životy. Že je to nesmysl? Podle Bible se to nezdá:

a) Mučednictví a zjevná nespravedlnost zvyšuje tlak na odvetu – je to správné očekávání?

Blaze vám, když vás lidé budou nenávidět a když vás vyloučí, potupí a vymažou vaše jméno jako proklaté pro Syna člověka. Veselte se v ten den a jásejte radostí; hle, máte hojnou odměnu v nebi. Vždyť právě tak jednali jejich otcové s proroky. (Lukáš 6, 22n)
Ale milujte své nepřátele; číňte dobře, půjčujte a nic nečekejte zpět. A vaše odměna bude hojná: budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevděčným i zlým. (Lukáš 6, 35)

Nemáme předepsaný úspěch na této Zemi. Když úspěch máme, pak to chtěl Pán navzdory vši logice zmaru. Je to vždy zázrak, když máme úspěch. Tajemstvím radosti není ten úspěch, ale to, že jsme zapsáni v nebesích a že se tam na nás čeká. Pán Ježíš rozdělil Zlo, se kterým se nemůžeme smířit, od Zlých, které máme milovat

Když Beránek rozlomil pátou pečeť, spatřil jsem pod oltářem ty, kdo byli zabiti pro slovo Boží a pro svědectví, které vydali. A křičeli velikým hlasem: „Kdy už, Pane svatý a věrný, vykonáš soud a za naši krev potrestáš ty, kdo bydlí na zemi?“ Tu jim všem bylo dáno bílé roucho a bylo jim řečeno, aby měli strpení ještě krátký čas, dokud jejich počet nedoplní spoluslužebníci a bratři, kteří budou zabiti jako oni. (Zjevení Janovo 6, 9-11)

A aj, přijduť brzo, a odplata má se mnou, abych odplatil jednomu každému podle skutků jeho. (Zjevení Janovo 22, 12)

Rozzuřily se národy, ale přišel hněv tvůj, čas, abys soudil mrtvé, odměnil své služebníky proroky a všechny, kdo jsou svatí a mají úctu ke tvému jménu, malé i velké; abys zahubil ty, kdo hubili zemi.“ (Zjevení Janovo 11, 18)

Tlak na spravedlnost však roste. V nepatrném množství případů se jí dožijeme na Zemi. Spíše však bude věcí budoucnosti. Že po ní mučedníci volají, je jasné. Abelova vylitá krev volá po pomstě (Genesis 4, 10). Stačí mučedníkům Boží sliby? Stačí nám Boží sliby?

b) Jak čekat na odplatu?

Jak to, že jeden zažene tisíc a dva zaženou na útěk deset tisíc! Ne-li proto, že je prodala jejich skála, že je Hospodin vydal v plen? Jejich skála není jako Skála naše, to mohou posoudit i naši nepřátelé. Jejich réva je z révy sodomské, z vinic Gomory, jejich hrozny, hrozny jedovaté, mají trpká zrnka. Jejich víno, jedovina dračí, krutý zmijí jed.“

„Což to není uschováno u mne, zapečetěno v mých pokladnicích? Má je pomsta i odplata, přijde včas a jejich noha zakolísá, den jejich běd se blíží, řítí se na ně, co je jim uchystáno.“
(Deuteronomium 32, 30-35)

Nikomu neodplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: ‚Mně patří pomsta, já odplatím, praví Pán.‘ Ale také: ‚Jestliže má tvůj nepřítel hlad, nasyt' ho, a má-li žízeň, dej mu pít; tím ho zahanbíš a přivedeš k lítosti.‘ Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem.
(Římanům 12, 17-21)

A viděl jsem nebesa otevřená, a hle, bílý kůň, a na něm seděl ten, který má jméno Věrný a Pravý, neboť soudí a bojuje spravedlivě. Jeho oči plamen ohně a na hlavě množství královských korun; jeho jméno je napsáno a nezná je nikdo než on sám. Má na sobě plášť zbrocený krví a jeho jméno je Slovo Boží. Za ním nebeská vojska na bílých koních, oblečená do bělostného čistého kmentu. Z jeho úst vychází ostrý meč, aby jím pobíjel národy; bude je pást železnou berlou. On bude tlačit lis plný vína trestajícího hněvu Boha všemohoucího.
(Zjevení Janovo 19, 11-15)

Křesťan má k dispozici nejenom světské soudy, ale především nebeské. Drtivou většinu svých křivd je nutné předat Pánu Bohu. Odpuštění není naivní, odpuštění předává kauzu vyšší instanci, která se neplete. Těm, kteří nám lhali, nejednali vůči nám rovně, okradli nás... Těm je dobré odpuštěno a předat záležitost Pánu. Nic, zcela nic nezůstane bez pomsty. Všechny zadržené peníze, všechnu zadrženou spravedlnost vyškrabe sám Pán z tlapiček nevěrných.

A některé z těch věcí Pán napraví i zde... Příkladem může být pád leckterých říší, které měly trvat navěky. A porazili je ti slabí, jak v Deuteronomiu říká Pán – jeden zažene tisíc jiných. To je svítání na nebeské ráno!

8 / Církev vítězí!

Církev se s příchodem svého Pána také těší na svou mzdu. Je nám odporné záslužnictví a jsme schopni se s jinými křesťany zhádat o svůj podíl na spáse. Vždyť jsme získali nebesa z milosti! Na druhou stranu se přece nebudeme stavět zády ke mzdě, která přichází za poctivou práci. Za málo neděláme ani ve svém zaměstnání. Leda z nouze či z donucení.

Pán Bůh není otrokář ani loutkoherec. To je zase obojí odporné jemu. Jaké je tedy místo odměny? Je opravdu třeba se odříkat i té nebeské, když jsme se mnohokrát odřekli těch pozemských? Nezříkali jsme se pozemských proto, že jsme plně zaopatřeni tou nebeskou odměnou? A teď čtème Písmo a diskutujeme.

To je smysl poslední části ze šesti zastavení, která přetékaají texty i témata. Předpokládám, že se stanou alespoň někomu podnětem k uvažování, které může pokračovat dále, než jen o Adventu.

1. Je hanebné čekat na odměnu?

a) Církev není neziskovou organizací, alespoň podle nebeských zákonů, má totiž svoji odplatu. Jak na to čekat?

Tu se Petr ozval: „Hle, my jsme opustili všechno a šli jsme za tebou.“ Ježíš jim řekl: „Amen, pravím vám, není nikoho, kdo opustil dům nebo bratry nebo sestry nebo matku nebo otce nebo děti nebo pole pro mne a pro evangelium, aby nyní, v tomto čase, nedostal spolu s pronásledováním stokrát více domů, bratří, sester, matek, dětí i polí a v přicházejícím věku život věčný. (Markovo evangelium 10,28-31)

Jeho pán mu odpověděl: „Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.“ (Matoušovo evangelium 25, 21 a 23)

...hoden je dělník své mzdy...

(Lukášovo evangelium 10, 7 a 1. Timoteovi 5, 18 citace z Numeri 18, 31)

Který voják slouží za vlastní peníze? Kdo vysadí vinici a nejí, co urodila? Kdo pase stádo a neživí se mlékem toho stáda?

(1. Korintským 9, 7)

Cokoli děláte, dělejte upřímně, jako by to nebylo lidem, ale Pánu, s vědomím, že jako odměnu dostanete podíl na jeho království. Váš Pán je Kristus, jemu sloužíte.

(Koloským 3, 23n)

V neziskové organizaci se veškerý výnos musí opět investovat do obecně prospěšných činností té neziskové organizace. Nikdo si nesmí nic vzít. Pán Ježíš počítá se ziskem, který svěruje svým věrným. Ti odměnou za dobrou práci dostávají nové pověření, novou odpovědnost. To na hony vzdáleno od „rajského povalování a nicnedělání rentiérů.“

Když se Jeho nejbližší ptají po odměně, nekárá je, ale slibuje svým učedníkům, že budou mít dost všeho nyní – s pronásledováním k tomu – a mnohem víc na věčnosti bez pronásledování.

Žádný voják neslouží za své peníze. A přesto si velice ceníme dobrovolnost: Ten, kdo se rozhodne vše na Zemi obětovat a dělat zdarma, počítá se mzdou (pevnou měnou - korunou), kterou mu připravil Pán na věčnosti. To čekání a vyhlížení není žádnou ostudou.

Je to trochu zvláštní a zvláště v husitských Čechách. Náboženství tu nesmí mít žádný zisk, téměř se při něm nesmí člověk mít dobře. Hned je to nějak podivné a podezřelé. Bojíme se i své vlastní vypočítavosti, když nastupujeme do služeb Pánu. Varujeme před ní i druhé. To kvalitní náboženství je jen to, které nám všechny služby poskytne zcela zadarmo.

Nikdy to tak nebylo. Pán není vyděrač. Smlouvá s dělníkem mzdu. Tou je život věčný, který je darem, protože nikdy bychom si tak velkou mzdu nemohli vydělat. Je třeba nám jej dát darem. Děláš, děláš – nevyděláš, ale dostaneš dar. Nedostal bys jej, kdybys nepracoval. Těš se a makej!